

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

28. De causa indulgentiæ, seu ipsius valore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

De causa indulgentiæ, seu ipsius valore.

CAPVT XXVIII.

Aliqui dubitant, an magnæ indulgentiæ concessæ pro causis paruis sint validæ, & respondent negatiuè. Inter quos sunt Adria. & Caiet. opusc. de indulgentia: dicunt enim, indulgentias magnas pro exiguis causis concessas, esse nullas: alij dicunt non esse prorsus nullas, sed valere aliquid, quantum talis causa exigit. At verò mihi videtur, per aliquot dicta esse ad hoc respondendum.

Primò, peccat ac malefacit, qui pro causa parua indulgentias largissimas concedit.

Hoc probatur prima, quia non est dominus, sed dispensator, collator indulgentiarum. Dispensatoris autem est, conuenienti causa res sibi creditas dispensare, & distribuere.

Probatur secundò, quia maiores nostri non nisi ob graues causas concedebant indulgentias, nedum magnas. Sic Gregorius concessit indulgentias in stationibus Romæ, in quibus, licet sit causa magna, non est data indulgentia plenaria, sed determinatorum annorum. Vt autem intelligas stationum originem, aduerte ex Tertulliano cap. 39. Apolog. ex tempore persecutionis, Christianos solere noctu conuenire in Basilicas Martyrum, tum ad laudes Dei & orationes, tum ad precandum pro bono communi. putà, pace, Imperatore, statu Ecclesiæ, & alijs; tum ad negotia circa religionem tractandum; tum ad corrigendum fratres, qui non bene ambulabāt: postea persecutione cessante, fideles remittebātur, & negligentes iam erant in stationibus continuandis, propter quod Gregorius ad attrahendos animos fidelium, ne vacarent a diuinis laudibus, & ne à reuerentia martyrum remitterentur, adiunxit magnas indulgentias visitantibus loca. Et quamuis olim noctu solebant fideles esse in oratione, & visitare ea loca, propter peccata euenientia factum est, vt die ista fierent; mansit autem idem nomen stationis: hoc enim nomen inter alia significat, significat locum, in quo frequenter conueniri solet ad negotia aliqua tractanda. Ex hoc potest conspici, non nisi ob grauem causam indulgentias concessas esse, non quòd debeat esse æqualis causa indulgentiæ, hoc enim non est necessarium, sed quod proportionaliter sit causa magna respectu eius, propter quam dantur paruæ indulgentiæ.

D d d

Secun-

Secundum dictum est. Indulgentiæ magnæ, etiam pro peccatis
 uis causis concessæ, validæ sunt in totum. Tamen verum illud
 est, quod dici solet, indulgentiæ tantum valent, quantum so-
 nant. Quamuis ergo malè faciat qui sic eas dat, tamen dare te-
 nent. Hoc mihi persuadeo, propter auctoritatem multorum
 qui id asserunt: ita enim tenet S. Thom. 4. d. 20. q. 4. art. 3. Dur.
 Palud. ibid q. 4. Anton. 1. p. tit. 10. cap. 3. Sylu. verb. indulgentia.
 q. 3. Gloss. extrauag. antiquorum, Gabr. supplem. d. 4. q. 3. art. 1.
 Rursus hoc mihi persuadeo propter cap. cum ex eo, de pœnit.
 & remiss. vbi dicitur, per indiscretas indulgentias claves con-
 temni, & pœnitentias sacramentales eneruari. Si ergo pœni-
 tentiæ impositæ in confessione eneruantur, propter huius-
 modi indulgentias, ergo valorem habent: propterea etiam
 quia minus est inconueniens dicere potius Pontificem non
 benè facere concedendo tales indulgentias, quam asserere, se
 ipsum errare, & populum decipi. Non ergo dubitandum est, ut
 se validas, quamuis, vt benè concedantur, debeant cum causis
 rationabilibus, & proportionatis dari.

Tertium dictum est: quilibet inferior debet existimare Pon-
 tifices habere causas sufficientes in concedendis indulgentiis,
 nec debet temerè iudicare maiorum facta, licet suo ingenio
 non appareant ita magnæ rationes. Circa huiusmodi indul-
 gentias hoc notandum est. Quando aliqua harum ad certum
 tempus conceduntur, vnus non potest consequi, nisi semel;
 cum verò sunt perpetuæ, & conceditur indulgentia plenaria
 visitantibus locum aliquem, & indulgentia hæc perpetua ma-
 net, tunc obrinetur toties, quoties aliquis visitauerit. Et sic
 ait D. Tho. loco citato, est perpetua indulgentia 40. die-
 rum, visitantibus templum S. Petri Romæ, ob-
 tinetur enim toties quoties,
 etiam in vno
 die.

Laus Deo. Finis libri Sexti.